

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
1	avslått	As Venstre	1	1	1	endring	Frihet for den enkelte og ansvar for alle	Tittelen signaliserer en sterk vekt på det individuelle, men kommuniserer ikke godt nok det store forvalteransvaret og sosiale ansvaret i programmet .	Frihet og muligheter for alle	
2	avslått	Ole Andreas Sørli-Sidselssønn	3	6	6	endring	klima- og miljøkrisa		Klimaforandringene	
3	vedtatt	As Venstre	3	11	12	tillegg	... mer internasjonalt samarbeid...	Presisering	Vårt svar på dette er mer samarbeid, ikke mindre.	
4	avslått	Rælingen Venstre	4	30	31	endring	Siste setning endres til: I 2050 er målet at vi har basert økonomien vår på prinsippet om bærekraft.	Vi må være realistiske og forsøke å fremstå med troverdighet. Hvilke utslipp skal vi ha med i et slikt regnskap? Skal man få til 95% kan kun noen få utslipp være med i regnskapet. Store utslipp vil alltid være knyttet til forbruk og foredling av materialer. Men vi må jobbe hardt, og alltid ha bærekraft i tankene i alt vi gjør.	I 2050 skal utslippene være redusert med minst 95% og Norge skal fjerne mer klimagass fra atmosfæren enn vi slipper ut.	
5	vedtatt	As Venstre	4	31		tillegg	Deler av reduksjonen må skje gjennom redusert forbruk og lavere energibruk, for å ta bedre vare på naturmiljø og -ressurser.	Modererer formuleringer om stadig vekst som løsning.		
6	avslått	As Venstre	4	34	36	endring	Klimatiltak kan få uønskede sosiale eller geografiske effekter, og vi vil vurdere om det skal kompenseres med tiltak i sosial- eller skattepolitikken.	Mer presis og forståelig formulering	På enkelte områder bør vi finne løsninger for å kompensere for uønskede effekter – enten det gjelder flytting av utslipp til andre land, geografisk eller sosial skjevfordeling	
7	vedtatt	Nesodden Venstre	4	36	37	tillegg	En løsning for Norge som ansvarlig produsent og eksportør av olje og gass er å bidra til at eksporterte utslipp unngås. Dette kan for eksempel gjøres ved å stille krav til mottakerlandene om å sørge for at utslipp som følger av forbrenning av norsk olje og gass kompenseres blant annet ved karbonlagring eller andre tiltak	Dette temaet blir sentralt framover. Hva er Norges ansvar for eksporterte utslipp, som ikke regnes inn som Norges utslipp under Parisavtalen? Venstre bør ha et svar som er mer realistisk enn MDGs "stoppe eksport"-politikk. Nå er det slik at Norge eksporterer olje og gass uten å kreve at landene som kjøper kompensere for klimagassutslippene som følge av forbrenning. Dette bør endres og Norge bør framstå som ansvarlig produsent og eksportør. Spørsmålet om ansvaret for eksporterte utslipp er berørt av Høyesterett i Klimadommen fra desember 2020, se dommen løpenr 149. Forslaget innebærer at landene som mottar norsk olje og gass må sørge for at utslippene motsvares av kompenserende kutt.		
8	avslått	Rælingen Venstre	4	37	38	strykning	Fjern avsnittet, eller moderere teksten, til : "Vi forventer at regjeringen legger frem klimabudsjetter og -regnskap for alle sektorer, slik at vi kontinuerlig kan evaluere utviklingen klimautslipp."	Dette er ganske komplisert. Hvilke forutsetninger skal brukes? Hvilke deler av et produkt skal beregnes? Dette blir veldig overordnet og bør ikke lovfestes. Det bør derimot forventes at klima, miljøavtrykk og bærekraft er med i alle vurderinger det offentlige gjør. Poenget er å gjøre en "Best effort" slik at vi har noe målbart å styre utviklingen etter.	Vi vil styrke klimaloven ved å lovfeste at regjeringen legger frem klimabudsjetter og -regnskap for alle sektorer. Disse skal evalueres av et uavhengig kontrollorgan.	
9	vedtatt	As Venstre	4	52	53	tillegg	... blant annet i biodrivstoff, fjernvarmeverk ...		Bioenergi vil fortsatt spille en viktig rolle i overgangen til fornybarsamfunnet, blant annet i fjernvarmeverk, på gårdsbruk og i private boliger.	
10	vedtatt	Tronstad	4	54	54	tillegg	Husholdningene er viktige bidragsytere til redusert strømforbruk og økt strømproduksjon som feks solceller. Husholdningen bør oppmuntres til dette gjennom en kombinasjon av prising av strøm og tilskudd til omlegging.			
11	avslått	Vikdal, Leidal, Hofstad	4	54	54	tillegg	Den billigste energien er den du ikke bruker. Vi vil øke støtten til energisparing og energiproduksjon i private boliger ved å øke Enova-avgiften på strømregningen med et øre per kwh.	Et grønt skatteskitte som stimulerer til ENØK		
12	vedtatt	As Venstre	5	62		tillegg	Venstre vil satse på mer lokal energiproduksjon, for å redusere behovet for store naturinngrep til kraftgater.			
13	avslått	Runar W Hansen	5	67	69	redaksjonelt	Generell endring til flere avsnitt. Stryk ordet "utslippsfri" foran hydrogen. Hydrogenproduksjon er krever energi, og uansett hvordan vi ordner oss medfører det utslipp. Bruk heller begrep som "klimavennlig"			
14	vedtatt	Rælingen	5	68		tillegg	Legge til: «Norge må være en pådriver internasjonalt for vern av arktiske områder.»	Det er bra for Norge om dette kan gjøres internasjonalt. Hva om vi fikk Biden med på vern mot oljeboring utenfor Alaska? Dag 2 som president signerte Joe Biden "Executive Order on Protecting Public Health and the Environment and Restoring Science to Tackle the Climate Crisis" Les avsnitt 4 om "Arctic Refuge"		

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
15	vedtatt	Drammen Venstre	5	69	70	endring	Endre til "Neste fase på norsk sokkel må være å fullføre de prosjektene som allerede er i gang på en måte som gir minst mulig klimaavtrykk."	Fossile ressurser er per definisjon ikke bærekraftige, og da er det upresist å utvinne de på en "mest mulig bærekraftig måte". Målet er å sikre minst mulig utslipp fra gjenværende prosjekter.	Neste fase på norsk sokkel må være å fullføre de prosjektene som allerede er i gang på en mest mulig bærekraftig måte.	
16	avslått	Ås Venstre	5	70		strykning	... kutte utslipp gjennom elektrifisering og ...	Gjelder særlig ved bruk av landstrøm.	Derfor må vi kutte utslipp gjennom elektrifisering og forberede norsk økonomi og næringsliv på en ny fase, der blant annet havvind og utslippsfri hydrogen fra norsk sokkel vil spille en viktig rolle.	
17	avslått	Ås Venstre	5	71		strykning	... utslippsfri ...	Urealistisk?	Derfor må vi kutte utslipp gjennom elektrifisering og forberede norsk økonomi og næringsliv på en ny fase, der blant annet havvind og utslippsfri hydrogen fra norsk sokkel vil spille en viktig rolle.	
18	avslått/opprettholdt	Ås Venstre	5	80		endring	Ta vare på natur og kulturmiljø	Dekker bedre innholdet i kapitlet, for alle Venstrevelgerne som leter etter kulturminnepolitikken.	Ta vare på naturen vår	
19	avslått	Ås Venstre	5	84	85	endring	Vi vil verne norsk natur mot irreversible endringer, og sikre langsiktig bioproduksjon fra fornybare naturressurser.	Grønn omstilling forutsetter bruk av natur, uten å forbruke den.	Vi må derfor verne mer natur enn vi gjør i dag, både på land og til vanns. Norge skal ha en nullvisjon for tap av naturmangfold og vi vil verne minst 30 prosent av all norsk natur.	
20	avslått/opprettholdt	Solveig Schytz	5	84	84	tillegg	Skal vi ta vare på naturen for framtida er det en forutsetning av nye generasjoner blir kjent med og blir glad i naturen. Derfor er friluftsliv en forutsetning for vern av naturen. Vi vil bevare og grunnlovsfeste allemannsretten.			
21	vedtatt	Annemarie Abeler	5	85	86	tillegg	Regnskogen binder store mengder karbon og holder klimaet i balanse. Derfor vil vi trappe opp arbeidet med å stoppe hogst av regnskog.	Regnskogfondet har kritisert andreutkastet vårt fordi vi ikke nevner regnskogen og vern av urbefolkningen der. Nå tviler jeg ikke på Venstres engasjement for regnskogen. Det segmentet som setter seg inn i Regnskogfondets vurderinger, er et segment vi bør ta på alvor, mener jeg. En slik negativ omtale kan ta fra oss viktige marginer.		
22	vedtatt	Ås Venstre	5	85		Tillegg.	Natur som ikke er vernet, skal forvaltes bærekraftig med adgang til skogsdrift, beite, jakt, fiske og friluftsliv.	Ivareta både bruk og vern. Imøtegå kritikk om at "Venstre vil verne alt."		
23	vedtatt	Rælingen	5	88		tillegg	«Vi vil også jobbe aktivt for internasjonal støtte til vern av sårbare områder»	Klima og miljø løses mest effektivt i samarbeid. Og samtidig utvide begrepet til flere typer sårbar natur.		
24	vedtatt	Solveig Schytz		107	107	tillegg	For å sikre natur og friluftsliv for framtida må kommunene ha tilstrekkelig kompetanse og ressurser for å til ivareta større ansvar for bærekraftig utvikling og naturvennlig arealforvaltning. Vi vil styrke vernet av strandsonen, ha økte ressurser til oppsyn av motorisert ferdsel i utmark, slik at den ulovlige kjøringen holdes på et minimum og ha strenge nasjonale begrensninger for bruken av snøskutere og andre motoriserte terrengkjøretøy og gi kommunene mulighet til å begrense bruken ytterligere			
25	avslått	Rælingen	6	110	112	strykning	Stryke avsnittet		Vi vil sikre at utbygging i naturen blir kompensert gjennom at et like stort område blir tilbakeført til naturen. For å motvirke ødeleggelsen vil vi bygge opp en nasjonal oversikt over områder som kan tilbakeføres til natur	
26	vedtatt	Rælingen	6	110	112	endring	endre til : «Vi ønsker at utbygging i naturen blir kompensert gjennom at man skal se etter arealer som kan tilbakeføres til naturen. Regionene skal bygge opp oversikt over områder som kan tilbakeføres.»	Nesten all utbygging er inngrep i naturen. Tilbakeføring av like store areal er ikke realistisk. Hvilke ordninger for ekspropriasjon av bebygde/utviklede områder skal vi ha? Hvis man bygger 100km jernbane med god sikkerhet for raske tog trenger vi å kanskje å tilbakeføre 5km2 til naturen. Hvor finner vi dette? Skal vi ta dyrket mark? Legge ned industri? Fjerne boligområder?	Vi vil sikre at utbygging i naturen blir kompensert gjennom at et like stort område blir tilbakeført til naturen. For å motvirke ødeleggelsen vil vi bygge opp en nasjonal oversikt over områder som kan tilbakeføres til natur	
27	vedtatt	Ås Venstre	6	114		tillegg	og at vi ikke belaster dem for mye, herunder lysbelastning, med lys. Lysforurensning må defineres og settes grenser for i både kommunale og regionale og nasjonale planer. F.eks. at det defineres hvor mange lumen en tomt og en kommune kan slippe ut til omgivelsene.	Lysforurensning er et problem både mht biologisk mangfold (insekter), at vi bidrar til å endre organismers syklus (spesielt planter) og at mennesket mister nærhet til naturen (mørke er ukjent for mange). Vi må derfor sette en begrensning for lysmengde, lumen.		

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
27B	Vedtatt	Hovedstyret		115	468	Nytt kapittel	<p>Dyrehold, og forvaltning av ville dyr, med hensyn til dyrenes behov 438 – 455</p> <p>Vi mener at dyrehold i størst mulig grad skal ta hensyn til dyrenes naturlige adferd og behov. Dyr har egenverdi, og skal behandles med respekt.</p> <p>Vi vil forby avl av dyr som fører til unaturlige og skadelige egenskaper hos dyr.</p> <p>Vi vil klargjøre dyrs egenverdi i straffeloven og bestemmelser om nødrett, slik at vold mot dyr blir betraktet mer alvorlig enn skade på eiendom. Dyrs egenverdi må klarere fram i norsk lov.</p> <p>Vi vil derfor utrede dyrevelferdsmerking av produkter. En slik ordning skal gjøre det lettere å finne ut om de produktene vi kjøper er produsert i henhold til god dyrevelferd.</p> <p>Vi vil styrke tilsynsarbeidet med dyreforsøk, gjennom blant annet å etablere en egen tilsynsmyndighet for dyrevelferd i tillegg til å begrense bruken av dyreforsøk som forårsaker smerte, stress og angst for dyrene.</p> <p>Vi vil styrke dyrevelferden i landbruket. Derfor vil vi innføre strengere krav til dyrehold og øke tilsynet for å følge opp krav til størrelser på binger og krav til uteareal. Vi vil fase ut bruken av hurtigvoksende raser i kyllingproduksjon, og belønne bønder som investerer i bedre dyrevelferd. Samtidig vil vi støtte merkeordninger som gjør det lettere for forbrukeren å velge dyrevennlige produkter. Vi vil forby produksjon av egg fra burhøner, fordi dette er dyrehold som ikke samsvarer med god dyrevelferd.</p> <p>Vi mener at ville dyr ikke hører hjemme i bur. Derfor innførte vi forbud mot pelsdyrhold i forrige stortingsperiode. Nå vil vi fullføre arbeidet ved å innføre importforbud mot pelsdyrprodukter.</p> <p>Reindrift er en viktig kulturbærer som gir grunnlag for gode matopplevelser og naturmangfold. Antall reinsdyr må være bærekraftig i forhold til beitegrunnlag. Vi vil at reindrift og samisk kultur skal vektlegges sterkt i alle utbyggingssaker som truer beiteareal.</p> <p>464-468</p> <p>Vi vil sette strengere krav for å bedre dyrevelferden i oppdrettsnæringen, kombinert med økt satsning på forskning og teknologitviling. Oppdrettsnæringen er viktig for Norge, men fører også med seg utfordringer som vi vil jobbe sammen med næringen for å håndtere.</p> <p>Vi vil derfor se på muligheter for å tilpasse regler for oppdrett for å sikre bærekraftige løsninger for å ivareta villaksbestanden</p> <p>115-125</p> <p>Vi vil at naturmangfoldloven skal ligge fast og ivareta biologisk mangfold og arts mangfold i naturen. Rovdyr er en naturlig del av norsk natur. Vi skal ha levedyktige bestander og bestandsmålene for de store rovdirene skal følge faglige anbefalinger.</p> <p>Vi vil redusere konfliktnivået i rovdyraker og sørge for god balanse mellom det å ha levedyktige rovviltstammer, samtidig som vi ivaretar lokale næringsinteresser. Rovviltnebdene skal sikre både lokal forankring, og faglige vurderinger. Vi vil derfor at rovviltnebdene skal bestå av et jevnt antall fagfolk og representanter utnevnt av fylkestingene. Vi vil i tillegg etablere en nasjonal uavhengig klagenemnd for vedtak som rovviltnebdene fatter. Dagens soneforvaltning bør opprettholdes der vi har beiteprioriterte og rovdyprioriterte soner. Samtidig bør noen soner justeres for å tilpasse dem rovdirenes naturlige bevegelser.</p>	<p>Hovedstyret vedtok en redaksjonell endring: Det som er dyrevelferdsrelevant i programkomitéens 2. utkast til stortingsvalgprogram flyttes inn i et eget kapittel om dyrevelferd. Ref forslag 72 om eget kapittel på dyrevelferd.</p>		
28	vedtatt	Ås Venstre	6	116		tillegg	<p>Det må settes i verk nasjonale og lokale tiltak mot fremmede arter. Kontrollen med kommersiell import av levende dyre- og plantemateriale må styrkes, for å redusere innførselen av organismer med stor økologisk eller økonomisk risiko.</p>	Fremmede arter er ikke omtalt		
29	avslått	johan G Ellingsen, Enebakk venstre	6	116	116	tillegg	<p>Naturområder vernet som reservat etter naturmangfoldloven må innebære varig vern</p>	Tenker særlig på ombygging av E6 sør for Lillehammer der ny vei er planlagt gjennom Lågendeltaet mot Mjøsa.		
30	vedtatt	Vikdal, Nore, Leidal, Hofstad,	8	173	174	endring	<p>Vi satser ikke på én teknologi eller én løsning, men på noen grunnleggende prinsipper.</p>	Vi satser ikke på én teknologi, men på noen grunnleggende prinsipper		
31	avslått	Leidal, Vikdal	8	188	188	tillegg	<p>Vi vil gi momsfrisk på inntil 4000 kroner for sykler.</p>	Å sykle gir store gevinster for folkehelsen og gir bedre plass på veien og i kollektivtrafikken.		
32	avslått	Rælingen	8	189	191	tillegg	<p>Vi vil satse på nytenkning innenfor persontransport og mener at det må settes på alternativer til tradisjonell transport på hjul som f.eks taubaner, hyperloop, rullefortau osv.</p>			

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
33	vedtatt	Lillestrøm Venstre		189	189	tillegg	...sykkelveier. Særlig der jernbane kan erstatte fly, vil vi prioritere utbygging.			
34	avslått	Olav Fjeld Kraugerud	8	191		tillegg	For å redusere naturinngrep, CO2-utslipp ved bygging og bruk, skal motorvei utføres etter H5-standard eller standard for lavere hastighet	Motorvei etter standard H3 legger opp til høy (110 km) hastighet, noe som øker miljøbelastning på alle områder (naturinngrep, CO2 ved bygging, CO2 ved bruk pga hastighet, støy). Derfor bør vi bygge sikre (motor)veier, men ikke nødvendigvis for høyere hastighet enn 90 km/t.		
35	vedtatt	Vikdal, Leidal, Hofstad	9	194	194	tillegg	Biltrafikken kan ikke vokse i byene fordi det gir for mye støy, støv og tar for mye plass.	[Nullvekstmålet]		
36	vedtatt	Vikdal, Nore, Leidal	9	200	200	tillegg	Mange trenger bil, særlig i distriktene. Vi vil prioritere			
37	dissens	Rælingen	9	207	207	endring	Erstatte setning 2 med: «Vi vil stimulere til at nye ekspressbuser bruker nullutslipp-løsninger.» Et insentiv kan være at staten betaler 30% av prisen ved kjøp av nye nullutslippsbuser.	Urealistisk. Hvor skal bussene skaffes fra? Det må først være kommersielt tilgjengelige ekspressbuser som kan kjøre langt og fort. Derfor må vi gi insentiver til at det kan være lønnsomt å kjøpe en buss som er mye dyrere og fortsatt få klare å drive ruten- Ved et krav risikerer vi at relativt nye brukbare busser kasseres, og taper miljøet.	Vi vil stille krav til at ekspressbussene bruker nullutslipp-løsninger innen 2025.	Hovedstyret var delt på midten i voteringen. Det tas derfor opp i AM uten innstilling.
38	avslått	Runar W Hansen	9	217	218	endring	Endre «hydrogen- og biodrivstoffstasjoner» til «klimavennlige energifyllestasjoner»	Legg vekt på at det vi skal fylle på et kjøretøy er "energi", og at vi prioriterer og støtter klimavennlige løsninger. Skal vi best mulig stimulere til klimavennlige løsninger er det lurt å ikke henge seg opp i hvilket drivstoff som skal prioriteres om elektrisitet ikke er aktuelt. Se dette i sammenheng med linje 219-220 hvor begrepet er "lading og påfyll av fornybart drivstoff". Forsøk å bruke samme begrep!	Vi vil utvikle hydrogen- og biodrivstoffstasjoner for tungtransporten for å gjøre tungtransporten mer bærekraftig. Fyllestasjoner må også være tilpasset tungtransport.	
39	vedtatt	Vikdal, Nore, Leidal, Hofstad	10	227	227	tillegg	Vi vil øke antall togavganger ved å bygge flere dobbeltspor, flere kryssingsspor, og ved å velge ruteplaner som gir mer kapasitet.			
40	vedtatt	Rælingen	10	232	232	tillegg	Bidra til et felles billettsystem i Europa slik at det blir enkelt å velge tog.	Forsøk å planlegge å reise med tog i Europa.... Skal vi få folk til å velge tog må vi det være enkelt å velge tog.....		
41	vedtatt	Vikdal, Leidal, Hofstad	10	249	249	endring	Vi vil utvide nullutslippskravet for cruisetrafikk i verdensarvfjordene til å gjelde langs hele kysten.		Vi vil utvide nullutslippskravet for cruisetrafikk i verdensarvfjordene til å gjelde flere norske fjorder	
42	vedtatt	Vikdal, Nore, Leidal, Hofstad	10	256	256	tillegg	Vi vil ha utslippsfrie fritidsbåter som bråker og forurensner mindre.	Fritidsbåter står for 10% av utslippene i mange kommuner.		
43	vedtatt	Runar W Hansen	10	257	259	endring	Vi ønsker mer transport fra luft over på jernbane. Vi ønsker oss en kommersiell flyrute med «nullutslipp» innen 2025. Norge skal være først og best på teknologi for nullutslippsfly.	Dagdrømming er lov, men legg vekt på teknologitvilling. Flyruter i den form de fleste tenker på i dag er ikke særlig lurt klimamessig. Derimot er luftbåren transport i lav hastighet av mindre varer som post eller noen få personer realistisk. Videre så tar sertifisering av fly lang tid. I luftfart er man ikke like klare for å være forsøkskaniner som i biler. Elektriske fly er fint å støtte, fint å være for. Venstre skal støtte dette. Men vi kan vise litt realisme i et stortingsprogram....?	Vi vil ha utslippsfrie fly og mer transport fra luft over på jernbane. Vi vil se den første kommersielle nullutslippsruten i Norge innen 2025. Norge skal være først og best på nullutslippsfly.	
44	vedtatt	Lillestrøm Venstre		263	264	endring	Vi vil endre flypassasjeravgiften til en miljøavgift basert på utslipp, slik at flyselskapene gis insentiv til å redusere utslipp og samtidig bruke kapasiteten på flyene bedre enn i dag.		"Vi vil endre flypassasjeravgiften til en flyseteavgift, som gir flyselskapene et insentiv til å bruke kapasiteten på flyene bedre enn i dag"	
45	vedtatt	Bærum Venstre	12	286	288	strykning	Stryk avsnittet		Alle skal ha like muligheter. Ofte går både rikdom og fattigdom i arv. Derfor mener vi at det er rettferdig at det gjennomføres en arveavgift, men med et bunnfradrag på ti millioner kroner slik at det er de høyeste arvesummene som skattelegges.	
46	vedtatt	Ås Venstre	12	290		tillegg	Vi vil at de som tjener på fellesskapets ressurser også må betale for dette. Derfor er grunnrenteskatt på sjøbasert fiskeoppdrett naturlig å innføre.	Dette er et viktig prinsipp. Vi har det for vannkraft. Sjøbasert oppdrett har prinsipielt sett noen av de samme godene.		

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
47	vedtatt	Johannes Bangum, Arjo Van Genderen, Solveig Schytz, Jacob Handegard, Ane Breivik, Petter Sæterøy, Emilie-Linnéa Bronder, Camilla Hille, Jørn Martinussen, Omar S Yagci, Marcus André Holst-Pedersen, Alexander Johnsen, Konstanse Løfors, Linn Skyum, Stig Arne Sæther Bøe, Pauline Vik Vestly, Lars Peter Østrem, Roger Axelsson, Bjørn Værnes Fiske, Vilde Sofie Nohr, Arne Ivar Mikalsen, Vegard Svello	12	290		tillegg	De av oss med de aller største formuene betaler i dag relativt lite i skatt i forhold til inntekten sin. For å sikre at skattesystemet også er progressivt for de med aller høyst formue vil vi evaluere dagens skatt på eierinntekt (gevinst og utbytte).	Forslaget vil sørge for at Venstre har en løsning på problemet med at de rikeste 1%ene i Norge betaler betydelig mindre inntektsskatt enn de 99% andre i samfunnet. Dette er et forslag som også står i det politiske programmet til Joe Biden, og som flere og flere ser på som fornuftig politikk. Vanlig lønsmottakere betaler i dag rundt 22% av inntekten sin i skatt. I tråd med det progressive skattesystemet øker skatteprosenten jo høyere inntekten blir. De 99%ene med høyest inntekt betaler 37,5% av inntekten sin i skatt. Problemet er at de 3700 rikeste i Norge – topp 1% - bare betaler 22% av inntekten sin i skatt. De med aller størst formue betaler altså lik skatteprosent som gjennomsnittspersonen i Norge. Dette bryter med vårt progressive skattesystem. Ettersom gevinster og utbytte bare beskattes når det betales ut til personlige eiere unngår Norges kapitaleiere å betale skatt ved å holde pengene innenfor familiens selskapsstrukturer. De klarer å utsette skatten sin i det uendelige.		
48	vedtatt	1 - programkomite	12	291	292	dissens	Vi vil beholde en moderat formuesskatt for at de med store formuer fortsatt skal bidra til fellesskapet. Vi vil sørge for at det blir mer lønnsomt å investere i produktiv virksomhet enn i eiendom, gjennom likere verdsettelse av formuesobjekter. Bunnfradraget må økes for å skjermes vanlige folk og oppstartbedrifter.		Vi vil jobbe for en videre nedtrapping av formuesskatten, for å oppmuntre til norsk eierskap og beholde verdier i bedrifter.	
49	vedtatt	Lillestrøm Venstre		298	308	endring	Vi vil dempe prisveksten i boligmarkedet, gjøre det enklere å kjøpe sitt første hjem og sikre utsatte grupper trygghet i boligmarkedet. Rentefradraget gir boligeiere og låntakere en skattefordel. Denne fordelene bør heller komme gjennom skatteletter på inntektsskatten og vil derfor gradvis trappe ned rentefradraget. Dette vil bidra til å bremse prispresset i boligmarkedet. For å gjøre det enklere for ungdom uten rike foreldre å komme inn i boligmarkedet vil vi styrke startlansordningene i Husbanken. Bostøtteordningen er det viktigste sosialpolitiske virkemiddelet i boligpolitikken og sikrer utsatte familier og enkeltpersoner mulighet til å skaffe seg og beholde sin bolig. Vi vil øke bostøtten minimum tilsvarende reduksjonen i rentefradraget, og støtten skal tilpasses regionale prisforskjeller. Gode boliger er viktige for at studentene skal kunne fullføre studiene sine. For å øke byggingen av studentboliger til 3000 hvert år vil vi heve kostnadstaket for statlig tilskudd. Vi vil sikre at borteboende videregåendelever har et botilbud de har råd til. Derfor vil vi ha like finansieringsordninger for elevboliger som for studentboliger.	Det er ikke lånerammene som er utfordringen.	Vi vil dempe prisveksten i boligmarkedet og gjøre det enklere å kjøpe sitt første hjem. Rentefradraget gir boligeiere og låntakere generelt en skattefordel. Vi mener denne fordelene heller bør komme gjennom skatteletter på inntektsskatten og vil derfor gradvis trappe ned rentefradraget for privatpersoner. Dette vil bidra til å bremse veksten i boligmarkedet. For å gjøre det enklere for ungdom uten rike foreldre å komme inn i boligmarkedet vil vi gi Husbanken tilstrekkelige lånerammer for etableringslån til alle som trenger det. Trygge og gode boliger er viktige for at studentene skal kunne fullføre studiene sine. For å få fart i bygging av studentboliger vil vi heve kostnadstaket for statlig tilskudd og Husbankfinansiering ytterligere. Vi har satt oss som mål at 3000 nye studentboliger skal bygges hvert år. Vi vil sikre at borteboende videregåendelever har et botilbud de har råd til. Derfor vil vi ha like finansieringsordninger for elevboliger som for studentboliger	Må sees i sammenheng med forslag 50. Disse omfatter samme linjer, og det forutsettes at de samordnes redaksjonelt dersom begge vedtas. Vær obs på noe overlapp og muligens motstridende innhold.
50	vedtatt	Arjo	12	299	301	endring	Vi vil fjerne rentefradraget for bolig. Det skal være mer attraktivt å investere i bedrifter enn i boliger. Reduksjon av rentefradraget kompenseres med en tilsvarende reduksjon i skatt på inntekt.	enklere mer tydelig resonnement	Rentefradraget gir boligeiere og låntakere generelt en skattefordel. Vi mener denne fordelene heller bør komme gjennom skatteletter på inntektsskatten og vil derfor gradvis trappe ned rentefradraget for privatpersoner. Dette vil bidra til å bremse veksten i boligmarkedet.	Må sees i sammenheng med forslag 50. Disse omfatter samme linjer, og det forutsettes at de samordnes redaksjonelt dersom begge vedtas. Vær obs på noe overlapp og muligens motstridende innhold.
51	vedtatt	Nore, Leidal, Hofstad, Tronstad, Vikdal	13	307	308	tillegg	Persondata fra norske borgere er verdifullt for private selskaper som samler det inn. Data kan både sees på som en fellesskapsressurs og en ressurs som kan utnyttes flere ganger uten å bli brukt opp. Derfor vil vi utrede om digitale data bør regnes som en nasjonal grunnrente som bør beskattes.	Både at persondata kan ses på som en type naturressurs, og at den kan brukes flere ganger uten å bli «brukt opp» taler for en form for grunnrentebeskatning. Dette er blant annet foreslått av professor Guttorm Schjelderup ved NHH. I tillegg eksporterer Norge nå store mengder persondata til selskaper som Google og Facebook, uten at disse selskapene betaler noe skatt til Norge. Dette taler for mer beskatning av persondata, enten via en internasjonal løsning eller en nasjonal løsning.		

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
52	avslått	Rælingen	13	332	332	tillegg	Vi ønsker å innføre en beskyttelse av næringsdrivende som basert på det svenske «besittingskydd», som innebærer at utleier blir erstatningsansvarlig for ekstra tap som følge av at en leieavtale brytes.	En ordning der utleier er erstatningsansvarlig for tap som følge av at man må flytte virksomheten til nye lokaler gir forutsigbarhet for leietagere. Spesielt for småbedrifter er dette viktig. Svensk «Besittingskydd» forklart på svensk: «En lokalhyresgjæst har inget direkt besittingskydd och därför ingen rätt till förlängning av hyresavtalet. Lokalhyresgjæsten har istället ett indirekt besittingskydd, vilket innebär att hyresgjæsten har rätt till ersättning för den förlust denne lider genom att besittingskyddet bryts och denne blir tvungen att flytta.»		
53	avslått	Rælingen	14	350	352	strykning	Stryktes	Unødvendig. Dette er godt ivare tatt i avsnittene over. Dette er bare en av flere muligheter for å lagre karbon (ved bruk av energi).	Vi vil etablere flere produksjonsanlegg for biokull, slik at Norge kan lede denne utviklingen. Biokull er et restprodukt som kan blandes i jord og dermed lagre karbon. Dette er en naturlig form for karbonfangst, -bruk og -lagring.	
54	vedtatt	Lillestrøm Venstre		367	369	endring	Vi vil jobbe for en enhetlig tolkning av EUs personvernreglement (GDPR) i hele EU/EØS-området. GDPR er viktig for norsk personvern, men ulike tolkninger av regelverket gjør det både vanskeligere å sikre et godt personvern og vanskeligere for bedrifter å utvikle produkter og tjenester.		Vi vil jobbe for en enhetlig tolkning av personvernreglementet i EU (GDPR) i Norge og Norden. GDPR er viktig for norsk personvern, men ulike tolkninger av regelverket gjør det vanskeligere for bedrifter å utvikle produkter og tjenester.	
55	avslått/opprettholdt	2 - programkomite	15	375	375	dissens	I linje 375 om vin og sterkøl i butikk strykes ordene «og vin»		Vi vil tillate søndagsåpne butikker og salg av sterkøl og vin i butikk.	
56	vedtatt	Drammen Venstre	15	375	375	tillegg	Etter «sterkøl» legge til «, sider»	Viktig for næringslivet		
57	avslått	Bærum Venstre	15	377	378	tillegg	Bærum Venstre støtter dissens fra Grimstad, Hamar, Helsest, Kornmo og Moe			
58	avslått	3 - programkomite	15	382		dissens	Venstre mener det er mulig å finne balansen mellom norsk matsikkerhet og bidrag i det globale markedet. Vi vil derfor redusere dagens tollvernet for landbruket og se på mulighetene til å kunne fjerne den på sikt.	følger linje 382		
59	vedtatt	Lillestrøm Venstre		402	402	endring	Grønt og tillitskapende landbruk og dyrehold	Merkelig å kalle et kapittel som blant annet omfatter dyrevelferd for matproduksjon. De fleste dyr i Norge er ikke en del av matproduksjonen.	Grønn og nyskapende matproduksjon	
60	vedtatt	Ole Andreas Liloe-Olsen, Kristine Nore og Eirik Romstad		405	405	endring	Vi vil vri en større del av landbruksstøtten over på produksjon av matplanter og ø	"Grønn matproduksjon" har er vanskelig å forstå	Vi vil vri en større del av landbruksstøtten over på grønne matproduksjon.	
61	avslått	Ås Venstre	16	407	407	tillegg	, kjøtt som primært baserer seg på kraftfôr	Drøvtyggere som geit, sau og storfe som beiter i Norge slipper ut en del CO2-ekvivalenter, men de spiser primært, dersom vi vrir støtten klokt, mat rett fra inn- og utmarksbeite og som ikke er blitt transportert slik som kraftfôr. Derfor er kjøtt fra drøvtyggere i et totalaspekt miljøvennlig.		
62	vedtatt	Ole Andreas Liloe-Olsen, Kristine Nore og Eirik Romstad		407	407	endring	...og mindre kjøtt basert på importert fôr.	Det er kjøttet som produseres på fôr basert på soya som er utfordringen. Utmarksbeite er positivt i svært mange sammenhenger! Dessuten angripes opplysningskontoret, om finansieres av bondenes egne midler (omsetningsavgift?)		
63	vedtatt	Ole Andreas Liloe-Olsen, Kristine Nore og Eirik Romstad		407	408	endring	Vi vil støtte tiltak for å redusere kjøttforbruket, og samtidig sørge for at hele dyret blir utnyttet og minst mulig går til spille.		Vi vil støtte tiltak for å redusere kjøttforbruket og omorganisere opplysningskontorene, slik at det blir mindre offentlig finansiert reklame for kjøtt	
64	avslått/opprettholdt	Bernt Bucher Johannessen		408	408	endring	"slik at det blir mindre offentlig finansiert reklame for kjøtt." til: "slik at det ikke blir offentlig finansiert reklame for kjøtt."		Vi vil støtte tiltak for å redusere kjøttforbruket og omorganisere opplysningskontorene, slik at det blir mindre offentlig finansiert reklame for kjøtt	
65	avslått/opprettholdt	4 - programkomite	16	409	412	dissens	For å sikre forutsigbarhet over tid, er det viktig at landbruksstøtten holdes på et økonomisk bærekraftig nivå. Med mer planteproduksjon og mindre husdyr, vil behovet for subsidier gå ned. Vi går inn i tøffere økonomiske tider, Venstre vil derfor redusere den samlede landbruksstøtten. En mer bærekraftig landbruksstøtte er bra for bonden, dyrene, naturen og klimaet.		Vi vil sikre forutsigbare rammevilkår ved å beholde bærebjelkene i landbrukspolitikken, men bruke en større del av tilbakeføringene for å stimulere til økt planteproduksjon. Vi vil prioritere norsk kjøtt- og melkeproduksjon i fjord- og fjellstrøk og andre steder der produksjon av matplanter ikke er mulig.	
66	vedtatt	Ole Andreas Liloe-Olsen, Kristine Nore og Eirik Romstad		409	409	tillegg	Landbruket er basert på bærekraftig forvaltning og jordbruksdriften må derfor tilpasse	Forklarer norsk landbruksmodell		
67	vedtatt	Ole Andreas Liloe-Olsen, Kristine Nore og Eirik Romstad		410	410	tillegg	Om lag 2/3 av arealene våre er bare egnet til grasproduksjon.	Forklarer norsk landbruksmodell		
68	vedtatt	Ole Andreas Liloe-Olsen, Kristine Nore og Eirik Romstad		419		tillegg	Samtidig er det viktig med husdyr og beitedyr i alle områder for å ivareta hensynet	Forklarer hvorfor dyr også er viktig i lokale sirkulære gardsdrifter, som er avhengig av samspill med dyr.		

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
69	vedtatt	Ole Andreas Lilloe-Olsen, Kristine Nore og Eirik Romstad		421	423	endring	Norge har stort potensial for dyrking av planteprotein til menneskemat og nytt for som alternativ til soya. Vi er positive til økte forsøk m		Norge har stort potensial for dyrking av plante- og belgfrukter og insekter til menneskemat og nytt for som alternativ til soya. Vi vil støtte dyrevennlig forskning og utvikling av kjøttproduksjon i laboratorier.	
70	avslått	Ole Andreas Lilloe-Olsen, Kristine Nore og Eirik Romstad		430	431	stryke	Vi vil fjerne forbudet mot dyrking av industrihamp, som et godt alternativ til mer miljøskadelige produkter	Lite relevant		
71	vedtatt	Ole Andreas Lilloe-Olsen, Kristine Nore og Eirik Romstad		434		tillegg	Å ta vare på de eksisterende jordbruksarealene er viktig for å opprettholde matpro	Understreke at vi må verne om de jordbruksarealene vi har		
72	vedtatt	Ole Andreas Lilloe-Olsen, Kristine Nore og Eirik Romstad		438	447	redaksjonelt	Dyrevelferd bør ha et eget kapittel, ikke som en del av landbruket			Forslagsstiller har fått aksept fra hovedstyret for å utforme et praktisk forslag inn mot AM. Det praktiske forslaget ville ligge til grunn for voteringen i AM.
73	vedtatt	Ås Venstre	17	448		tillegg	God dyrevelferd betinger et dyktig Mattilsyn. Det må derfor satses på et Mattilsyn som får bevilgning som er proporsjonalt med matproduksjonen.	Vi må satse på dialog gjennom et Mattilsyn med tilstrekkelig bevilgninger		
74	vedtatt	Ole Andreas Lilloe-Olsen, Kristine Nore og Eirik Romstad		448	448	endring	Vi vil styrke dyrevelferden i jordbruket.	Det er ingen dyrevelferd knyttet til skogbruk som er en del av landbruket	Vi vil styrke dyrevelferden i landbruket.	
75	vedtatt	Ole Andreas Lilloe-Olsen, Kristine Nore og Eirik Romstad		448	453	endring	Vi vil stille strenge krav om kunnskap hos dem som skal drive med dyr. Det må bli	En vinkling av dyrevelferd der det monner, og der det er behov for hjelp og støtte.	Derfor vil vi innføre strengere krav til dyrehold og øke tilsynet for å følge opp krav til størrelser på binger og krav til uteareal. Vi vil fase ut bruken av hurtigvoksende raser i kyllingproduksjon, og belønne bønder som investerer i bedre dyrevelferd. Samtidig vil vi støtte merkeordninger som gjør det lettere for forbrukeren å velge dyrevennlige produkter. Vi vil forby produksjon av egg fra burhøner, fordi dette er dyrehold som ikke samsvarer med god dyrevelferd.	
76	vedtatt	Ås Venstre	17	452	453	strykning		Forskning på dyrevelferd viser at dette ikke stemmer. Dagens miljøbur med vagle, rede og strøbad er noe helt annet enn de gamle nettingburene. Dødeligheten er omtrent dobbelt så høy i frittgående systemer (aviarier) som i miljøbur.	Vi vil forby produksjon av egg fra burhøner, fordi dette er dyrehold som ikke samsvarer med god dyrevelferd.	
77	vedtatt	Ole Andreas Lilloe-Olsen, Kristine Nore og Eirik Romstad		455		Redaksjonelt	Dyr har en egenverdi, og vi er opptatt av en best mulig dyrevelferd. Venstre har v	Dette hører sammen her		
78	vedtatt	Njål Vikdal, Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlil-Sidseleønn	20	531	532	tillegg	Vi vil styrke forskninga på, og implementeringa i skolen av verktøy som forebygger kjønnsulikhet i opplæringa.	tillegg nytt punkt.		
79	vedtatt	Njål Vikdal, Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlil-Sidseleønn	20	532	534	endring	Vi vil oppdatere eksamensformer og vurderingsformer slik at de i større grad gjenspeiler hovedprioriteringene i fagfornyelsen, samt de arbeidsformene elevene kommer til å møte senere i utdanning og arbeidsliv.		Vi vil oppdatere eksamensformer og vurderingsformer slik at det blir lagt mindre vekt på karaktersnittet på eksamen. Nye vurderingsformer må i større grad gjenspeile de arbeidsformene elevene kommer til å møte senere i utdanning og arbeidsliv.	
80	vedtatt	Njål Vikdal, Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlil-Sidseleønn	20	534	535	tillegg	Vi støtter LK20 og hovedprinsippene i denne, særlig dybdelæring. For å sikre god implementering over tid ønsker vi å øke tilskudd til nyanskaffelser av læreverker.	nytt avsnitt/punkt		Red: vi bør bruke LK20 (Fagfornyelsen var navnet på prosjektet med innføring av ny læreplan)
81	vedtatt	Njål Vikdal, Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlil-Sidseleønn	20	535	536	endring	Vi vil videreføre nasjonale prøver som et verktøy for en bedre skole og undervisning.			
82	avslått/opprettholdt	Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlil-Sidseleønn	20	538	539	tillegg	Vi ønsker å opprette en egen låneordning for skolebygg, slik at det ikke skal være en kommunes økonomi som avgjør kvaliteten på elevens fysiske opplæringsmiljø.	tillegg nytt avsnitt		
83	avslått	Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlil-Sidseleønn	20	538		tillegg	Det sentrale for Venstre er at alle valg som berører undervisninga skal ha pedagogisk begrunnelse.			
84	avslått/opprettholdt	Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlil-Sidseleønn	20	541	542	tillegg	Lærere må ha et fast tilbud om relevant videreutdanning gjennom hele yrkeskarrieren og i alle deler av skolesystemet.			

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
86B	vedtatt	Fylkesstyret	20	543	544	redaksjonelt	Venstre vil motvirke frafallet fra læreryrket, bl.a. gjennom mer variert praksis i lærerutdanningen. Lærerstuderende bør få erfaring med alle deler av læreryrket gjennom skoleåret, i tillegg til undervisning. Nyutdannede lærere må også få nødvendig oppfølging og veiledning i starten av karrieren.		Forslagene 86, 87, 88 og 95 erstattes av dette forslaget.	Vedtatt i hovedsstyret om at de nært likelydende forslagene ble omarbeidet til ett nytt forslag til votering i AM.
85	avslått	Lars Peter Østrem	20	543	544	tillegg	Flere lærere faller fra etter de første årene i yrket. For å motarbeide dette vil vi satse på en mer praksisrettet lærerutdanning der studiene legger mer vekt på praksis i skolen.	Det står lite om praksisen i lærerutdanning. Gjennom flere år har vi sett hvordan praksisjokket har ført til at nye lærere trekker seg raskt unna yrket. Ved å tidligere hvide alle aspekter innenfor skole så kan vi ruste dem for den nye jobben og ikke kun en akademisk tilnærming		erstattes av 86b
86	avslått	Solveig Schytz, Lars Peter Østrem	20	543		tillegg	Flere lærere faller fra etter de første årene i yrket for å motarbeide dette vil vi satse på en mer praksisrettet lærerutdanning der studien legger mer vekt på praksis i skolen.	Det er viktig å få på plass mer praksis i lærerutdanningen. Spør en nyutdannet lærer sier de fleste at de ikke har lært nok om møter med samarbeidspartnere, foreldremøter, elevsamtaler og generell klasseledelse. Mye av dette bør oppleves med en god mentor før de fullfører lærerutdanningen. Mer praksis vil løse dette, og kunne knytte masteroppgaven deres nærmere praksisen de vil møte.		erstattes av 86b
87	avslått	Njål Vikdal, Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlid-Sidselssønn	20	544	544	endring	Vi vil at nyutdannede lærere skal få bedre støtte de første årene med bedre veiledning og gradvis mer ansvar. Utanningen bør også ha mer praksis.	For å begrense opplevelsen av det såkalte praksisjokket, og slik sikre at flere nyutdannede lærere blir værende i skolen, vil vi gjøre lærerutdanninga mer praksisorientert ved å doble antall praksisdager i løpet av utdanninga. Vi vil også begrense skolers anledning til å gi nyutdannede kontaktlæreransvar første arbeidsår. For å sikre god oppfølging av nye lærere må veiledning av disse styrkes og systematiseres.		erstattes av 86b
88	vedtatt	Lillestrøm Venstre		545	546	endring	de neste fire årene. Samtidig vil vi åpne opp for at flere yrkesgrupper kommer inn i skolen. Dette kan være et viktig bidrag til et godt læringsmiljø for elevene og styrke relasjonen mellom skole og hjem.	Miljøterapeuter er ikke nødvendigvis den eneste yrkesgruppen vi bør ønske inn i skolen. Skolene bør selv velge hvilke personer de trenger inn til enhver tid, basert på behov, elevgruppe etcsamtidig som vi vil øke antallet miljøterapeuter som kan bidra til bedre skolemiljø for elevene.	
89	avslått/oppretholdt	Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlid-Sidselssønn	20	547	548	tillegg	Det er viktig at elevene har forventninger til seg om nærvær, om å skape et godt skolemiljø, aktiv deltagelse samt god orden og oppførsel på skolen. Ansatte i skolen skal ha rett til informasjon om farlige og voldelige elever i tråd med skolens generelle plikt til å beskytte arbeidsro, trivsel og trygghet for elevene og skolen som arbeidsplass. Venstre vil derfor også evaluere virkningen av paragraf 9A i opplæringsloven i dialog med elevorganisasjonen og partene i skolen. På samme måte som helsevesenet har konkrete rutiner for å håndtere vold, mobbing og overgrep så må skolen ha det samme. Venstre kommer til å innføre krav om at alle skoleiere innfører konkrete rutiner og varsling som beskytter elever og lærere i skolen.			
90	vedtatt	Njål Vikdal og Ole Andreas Sørlid-Sidselssønn	20	547	548	tillegg	Elever og lærere skal ha et trygt miljø. Skoleier må ha rutiner og varsling for å beskytte elever og lærere	Forkortet versjon av Østrem og Sørlid-Sidselssønns forslag.		
91	vedtatt	Njål Vikdal, Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlid-Sidselssønn	20	547	547	tillegg	For å gi et likeverdig tilbud til alle barn må lærernormen beregnes på tvers av hele kommunen.	Vi ønsker å endre lærernormen til å gjelde antall elever per kommune, ikke per skole, slik mener vi at kommunene kan prioritere sine ressurser mer effektivt og til beste for barna.		
92	vedtatt	Solveig Schytz, Lars Peter Østrem	20	547		tillegg	Vi vil sikre åpenhet om læreres fagkompetanse ved hver enkelt skole og vi vil sørge for at eksisterende fagkompetanse hos skolens lærere tas i bruk til beste for elevene.	Dette er noe som er viktig for flere lærerorganisasjoner.		
93	avslått/oppretholdt	Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlid-Sidselssønn	20	550	550	tillegg	Vi vil at alle kommuner skal tilby alternative opplæringsarenaer for elever som ikke får utbytte av ordinær undervisning.			
94	avslått	Lillestrøm Venstre		550	550	tillegg	For å ta av for den store lærerflukten fra skolen, vil Venstre gjøre det mer attraktivt å stå i læreryrket. Samtidig vil vi styrke lærerutdanningen med en langt større andel praksis. Dette for å gjøre praksisjokket betraktelig mindre.			erstattes av 86b
95	vedtatt	Njål Vikdal, Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlid-Sidselssønn	20	551	552	endring	Vi vil kartlegge utfordringene evnerike elever møter i dagens skolesystem, slik at disse får bedre tilpasset opplæring.		Vi har mye kunnskap om elever med lærevansker, men for lite kunnskap om elever med høyt læringspotensial. Vi vil derfor kartlegge utfordringene disse opplever bedre enn i dag.	
96	avslått	Annemarie Tandberg, Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlid-Sidselssønn	20	553	554	endring	Vi vil gi læreren mer tid til primær oppgavene undervisning, vurdering og forberedelser, blant annet gjennom mer tilsbasert ledelse, ansvarsreform og færre styringsnivåer.		Vi vil også fortsette avbyråkratiseringen i skolen. Derfor vil vi gjennomføre en ansvarsreform i skolen som gir læreren mer tid med elevene og mindre tid med skjemavledet	
97	avslått	Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlid-Sidselssønn	20	554	554	tillegg	For å effektivisere skoleadministrasjonen og fjerne tidstyver ønsker vi å opprette en prøveordning for økt bruk av kunstig intelligens i skolen og offentlig sektor forøvrig.			

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
98	avslått/oppretholdt	Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlisidelsønn	20	554	554	tillegg	Vi vil styrke skolenes pedagogiske ledelse ved å innvilge økte administrative ressurser, slik at rektorer, inspektører og avdelingsledere kan jobbe tettere på elever og øvrig undervisningspersonale.			
99	avslått/oppretholdt	Lars Peter Østrem	21	564	565	strykning	Stryk punkt	Det er i dag allerede vanskelig å finne fagkvalifiserte språklærere for fransk, spansk og tysk på ungdom og videregående skole. Å da finne folk for barneskolen, særlig på mindre skoler er svært utfordrende. Samtidig har elever i dag nok med å stokke ordene i engelsk og norsk riktig.	Vi vil tilby et annet fremmedspråk utover engelsk som valgfag fra og med mellomtrinnet, fordi det er enklere å lære et fremmedspråk i ung alder	
100	vedtatt	Lillestrøm Venstre		566	567	endring	Vi vil avvikle dagens KRLE, og erstatte dette med et fag som inkorporerer livssyn og religiøs historie som elementer i samfunnsfag eller andre relevante fag.	Å skille ut religion som eget fag, er lite hensiktsmessig. Religion gjennomsyrrer historien, språket og folks levesett. Det er derfor mer hensiktsmessig å inkorporere religion og livssyn i samfunnsfag og ev andre relevante fag.	Vi vil fjerne kravet om at femti prosent av tiden i grunnskolens religionsfag må brukes på kristendom. Staten skal ikke favorisere noen livssyn foran andre.	
101	vedtatt	Drammen Venstre	21	569	569	tillegg	Legge til: "For å forebygge frafall vil vi derfor at skolen i større grad tilpasses hver enkelt elev."	Savner fokus på frafall som problem i sammenheng med løsningene vi foreslår i programmet.		
102	avslått	Solveig Schytz, Lars Peter Østrem	21	572		tillegg	Der norsk, realfag, historie, samfunnsfag og engelsk er de naturlige kjernefagene.			
103	vedtatt	Solveig Schytz, Lars Peter Østrem	21	579		tillegg	Venstre mener det må finnes ulike løp med større fleksibilitet innen yrkesfag. YSK og 1+3 år på yrkesfaglig utdanning må inn som faste elementer i videregående opplæring. På samme måte må fagbrev for voksne og samarbeidet med næringslivet styrkes for gi mer ny kvalifisert arbeidskraft.			
104	vedtatt	Drammen Venstre	21	582	583	endring	«Fraværsreglementet fungerer dårlig for de elevene som sliter mest. Vi vil fjerne den nasjonale fraværsgrensen i videregående opplæring. Inntil videre ønsker vi å jobbe for å gjøre fraværsgrensen mer fleksibel og gi mer rom for skjønn til læreren og skoleledelsen.»	At fraværet ville gå ned med fraværsgrensen var aldri et spørsmål. Utfordringen er at fraværet går ned i størst grad blant medieleven, uten å ta hensyn til de svakeste elevene med størst fare for å falle fra. Vi har også sett fra resultatene til nå at grensen har hatt marginal påvirkning på gjennomføringsgraden blant elevene, og i en viss grad bidrar til å presse ned deltakelsen blant dårligere stilte elever.	Vi vil gjøre fraværsgrensen mer fleksibel og gi mer rom for skjønn til læreren og skoleledelsen. Fraværsreglementet fungerer dårlig for de elevene som sliter mest.	Må sees i sammenheng med forslagene 106 og 109. Disse er delvis overlappende og delvis motstridende.
105	avslått	Solveig Schytz, Lars Peter Østrem	21	582	583	endring	Fraværsreglementet fungerer godt og det er god fleksibilitet i systemet. Det er viktig at kontaktlærere og skoleledelse benytter seg av denne fleksibiliteten i møte med elevenes utfordringer. Vi vil sørge for tettere oppfølging av de sårbare elevene for å unngå at de får fravær og faller fra.	Fraværsgrensen er en rigid og illiberal ordning. Erstatter eksisterende linjer.		Må sees i sammenheng med forslagene 105 og 109. Disse er delvis overlappende og delvis motstridende.
106	avslått	Solveig Schytz, Lars Peter Østrem	21	582		tillegg	For at elevene skal få et faglig godt og tilpasset opplæringsstilbud ønsker vi å vurdere en norm for antall lærer per elev i videregående skole.			
107	avslått/oppretholdt	Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlisidelsønn	21	583		tillegg	Vi vil innføre en fraværsgrense for hvor mange undervisningstimer elever kan ha uten kvalifisert lærer tilstede i klasserommet.			
108	vedtatt	Lillestrøm Venstre		583	583	endring	Endre siste setning til: Det er fortsatt behov for et fraværsreglement. Ikke minst for å ivareta de elevene som har størst oppfølgingsbehov.	Det er ikke riktig at fraværsgrensen fungerer dårlig. Det er imidlertid et behov for å understreke hva fraværsrensens misjon er, og hvordan denne skal følges opp.	Vi vil gjøre fraværsgrensen mer fleksibel og gi mer rom for skjønn til læreren og skoleledelsen. Fraværsreglementet fungerer dårlig for de elevene som sliter mest.	Må sees i sammenheng med forslagene 106 og 105. Disse er delvis overlappende og delvis motstridende.
109	avslått	Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlisidelsønn	21	597	597	tillegg	Derfor ønsker vi økt forskning på og benyttelse av læringsteknologi (EdTech).			
110	vedtatt	Lillestrøm Venstre		600	601	strykning	Stryke	Dette er en allerede lovpålagt selvfølge	Noen elever har ekstra utfordrende forutsetninger for å lykkes. Vi vil gi disse elevene den kvalitetsoppfølgingen de har rett på.	
111	vedtatt	Lillestrøm Venstre		602	604	endring	For å sikre bedre oppfølging av barn i risikofamilier, vil vi gi barnehage, skole, barnevern og helsevesen nødvendige verktøy for å samarbeide tettere.	Det medfører ikke riktighet at det mangler koordinert oppfølging. Den store utfordringen for samarbeid på tvers av etater er rigide regelverk for hvem som kan snakke sammen, når, hvor og hvordan. Skal vi gi bedre helhetlig oppfølging, må vi se på hvordan vi kan tilrettelegge for samarbeid. Det står hverken på evne eller vilje - men formaliteter.	Vi mangler koordinert oppfølging av barn i risikofamilier. Derfor vil vi etablere møteplasser for fagfolk fra barnevern, skole, barnehage og kommune der de kan jobbe med langsiktig oppfølging av utsatte barn.	
112	vedtatt	Lars Peter Østrem og Ole Andreas Sørlisidelsønn	23	635		tillegg	Vi vil at kravet om karakteren 4 i matematikk for opptak til lærerutdanningene endres til krav om karakter 4 i relevante fag fra videregående opplæring som lærerstudentene skal fordype seg i.			

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
113	avslått	Drammen Venstre	23	636	636	endring	Endre til: «Vi vil senke maksimumsgrensen for tilleggspoeng og fjerne realfags-, språk-, alders- og kjønns-poeng.»	Ettersom vi vil la universiteter og høyskoler vektlegge karakterer selv vil det være unødvendig å beholde poengene som vektlegger visse fag. Denne muligheten til vekting vil da være opp til universitetene selv.	Vi vil senke maksimumsgrensen for tilleggspoeng og fjerne tilleggspoeng for alder og kjønn.	
114	avslått/opprettholdt	Lillestrøm Venstre		723	725	endring	Alt for mange barn og unge opplever traumatiserende vold og overgrep. Slike traumer hindrer mange i å fullføre utdanning og å skaffe seg arbeid. Enkeltmennesker får ikke brukt sitt potensiale i livet. Vi vil øke satsingen og å spre kunnskap om traumas betydning for gode oppvekstforhold. Systematisk arbeid og kunnskap om traumer må integreres i alle samfunnets institusjoner, alt fra barnevern og barnehager til politi og skole.	Informasjon er ikke nok. Det må kunnskap og systematisk arbeid til.	Kunnskapen om vold og overgrep er i dag altfor begrenset. Det hindrer oss i å avdekke og forhindre flere tilfeller. Derfor vil vi sikre at alle barn, unge og ansatte i skole og barnehage får informasjon om vold og overgrep	
115	avslått	Olav Fjeld Kraugerud	26	739		tillegg	Og vi må øke støtten, relativt sett, til fosterforeldre sammenlignet med utenlandsadopsjon og medisinsk behandling til infertile.	I dag så er det i samfunnet liten oppmerksomhet på alternativene når man skal adoptere; det handler mer om hvordan man kan adoptere og fra hvor. det samme når det gjelder infertilitet, det er mest fokus på ulike behandlinger og evt. surrogat. Et sosialliberalt parti som fokuserer på individet og samfunn i et samspill burde koble seg mer mot helheten enn idag. Derfor bør støtten vis over til fosterbarn og deres system, enn å løse manglende biologisk evne til å lage biologiske barn til et medisinsk spørsmål.		
116	vedtatt	Ås Venstre	27	752		tillegg	Fattigdom er viktig å bekjempe. Fattigdom bør defineres ut fra absolutte levekostnader.	Dagens relative fattigdomsgrense er mer til skade enn gagn, og gjør at flere føler seg fattige enn nødvendig.		
117	avslått/opprettholdt	Lillestrøm Venstre		775	775	tillegg	tillegg: "Forlikrådet er grunnsteinen i det norske rettsvesenet. For å sikre bred rekruttering og tilstrekkelig kompetanse, vil vi sikre at medlemmer av forlikrådet får dekket tap arbeidsfortjeneste".			
118	avslått	Rælingen Venstre	29	824	825	tillegg	Tilføy i setning 1: «... og vil jobbe for gratis grunnleggende tannhelse for alle under 20.»			
119	vedtatt	Per Aage Pleym Christensen	29	842		tillegg	Omskjæring av gutter under myndighetsalder og på ikke-medisinsk grunnlag tillates ikke.			
120	avslått	Erik Iversen	30	858	861	endring	Psykiske lidelser har ulik alvorlighetsgrad, og førstelinjetjenesten må følge opp alle som søker hjelp uavhengig av hvor stort behov de har. Derfor må førstelinjetjenesten være mer omfattende enn i dag, og den må også være mer tilgjengelig for alle som trenger hjelp. Vi vil også øke legevaktjenestens kompetanse innen psykiatri. Kommunene må også ta et større ansvar for å motarbeide ensomhet og utenforskap i sine lokalsamfunn, og skape møteplasser og følge opp de som har behov for det. Vi vil også utvide antall behandlingssplasser for psykisk syke, spesielt for å forebygge selvmord.	Noe omskriving, og nytt tillegg om ansvar for å følge opp ensomhet og utenforskap. Dette er særlig viktig for voksne som faller utenfor de tilbudene som finnes i dag for studenter og unge.	Arbeidet med psykisk helse trenger en mer omfattende førstelinjetjeneste som er tilgjengelig for folk flest. Vi vil også utvide antall behandlingssplasser for psykisk syke, spesielt for å forebygge selvmord. For å oppnå dette vil vi også øke legevaktjenestens kompetanse innen psykiatri.	
121	vedtatt	Drammen Venstre	31	888	888	tillegg	Legg til setning: «Samtidig er denne retten under konstant press i flere deler av verden. Venstre vil derfor at retten til selvbestemt abort skal inkluderes i retten til å bestemme over egen kropp, og anerkjennes som en menneskerettighet.»	Alle skal bestemme over sin egen kropp. Enhver kvinne har rett til å bestemme over kroppen sin. Men virkeligheten ser ikke slik ut over hele verden. Jenter lemlestes. Kvinner blir overfalt når fremtidige ektefeller krever jomfrukontroller. Damekropper brukes som handelsvare. Vi skal alltid stå opp for enkeltmennesket i møtet med religiøse dogmer, uvitenskapelige medisinske inngrep og høyreekstremer konservative krefter. Derfor bør vi også bruke Norges sterke posisjon som internasjonal partner til å fremme arbeidet for å inkludere retten til selvbestemt abort i menneskerettighetene.		

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
122	vedtatt	Arjo	31	890	906	endring	<p>Vi vil avkriminalisere besittelse av mindre mengder narkotika til eget forbruk. Forbud fører til at lettere stoffer blir lett tilgjengelig og er en døråpner inn i kriminelle miljøer og til tyngre narkotiske stoffer. Vi vil redusere skadevirkningene gjennom streng regulering og helsehjelp.</p> <p>Rusavhengighet har en rekke skadelige fysiske og psykiske virkninger og veien til hjelpeapparatet bør være så kort som mulig. Legemiddelassistert rehabilitering (LAR) må videreføres, men ordningen må i større grad skje på brukernes premisser. Prøveordningen med heroinassistert behandling (HAB) må gjøres permanent som et tilbud for dem med tyngst rusavhengighet.</p> <p>Vi vil at Norge følger med på den internasjonale utviklingen og vurderer alternative løsninger for å redusere antall overdoser.</p>	<p>mer tydelig og klar standpunkt som er letter å forsvare. Dette blir et skikkelig tema slik at vi må enten gå inne eller bør vi la det ligge</p>	<p>Liberal rusomsorg tar utgangspunkt i den enkelte rusavhengiges situasjon. Vi må gjøre veien deres til hjelpeapparatet så kort som mulig. Derfor mener vi at avkriminalisering for besittelse av mindre mengder narkotika til eget forbruk er viktig. Legemiddelassistert rehabilitering (LAR) må videreføres, men ordningen må i større grad skje på brukernes premisser og det må tillates flere medikamenter. Prøveordningen med heroinassistert behandling (HAB) må utvides til flere byer og gjøres permanent som et tilbud for dem med tyngst rusavhengighet. Vi vil tilby kvinner med alvorlig rusavhengighet gratis langtidsvirkende prevensjon. Vi vil også følge opp avkriminalisering med en opptrappingsplan som gir økt kompetanse og bemanning i primærhelsetjenesten. Den bør dels være ørmerket og dels søkbar for kommunene. Alle må sikres et tilbud om rusbehandling senest 24 timer etter avrusning. Forbud fører til at lettere stoffer blir lett tilgjengelig og er en døråpner inn i kriminelle miljøer og til tyngre narkotiske stoffer. Vi vil derfor redusere skadevirkningene gjennom streng regulering og helsehjelp, ikke forbud og stigmatisering. Når det gjelder cannabis mener vi at det foreligger nok internasjonal kunnskap og erfaringer fra andre land til at fordelene for samfunnet ved en regulert omsetning synes å oppveie ulempene. Vi vil derfor vurdere streng og kontrollert omsetning av cannabis, for eksempel gjennom apotek</p>	
123	avslått/opprettholdt	5 - programkomite	31	903	906	dissens		strykeforslag	Når det gjelder cannabis mener vi at det foreligger nok internasjonal kunnskap og erfaringer fra andre land til at fordelene for samfunnet ved en regulert omsetning synes å oppveie ulempene. Vi vil derfor vurdere streng og kontrollert omsetning av cannabis, for eksempel gjennom apotek.	
124	vedtatt	Lillestrøm Venstre		918	918	endring	Vi vil gi alvorlig syke og døende mer frihet i eget liv.	Kapittelet handler ikke kun om eldre	Vi vil gi eldre mer frihet i eget liv	
125	vedtatt	Arjo	32	931		endring	Vi vil at hvert enkelt menneske skal få bestemme over egen bortgang. Døden er en del av livet og du skal ha muligheten til å bestemme over eget liv, også i siste konsekvens. Dette innebærer en rett til å avslutte medisinsk behandling, også når dette medfører en fremskyndning av døden.	<p>følg prinsippprogrammet:</p> <p>"Respekten for menneskets integritet fordrer at det er mennesket selv som fatter beslutningene om eget liv og egen kropp, så lenge det er helsemessig beslutningskompetent og fri fra ytre press. Dette innebærer en rett til å avslutte medisinsk behandling, også når dette medfører en fremskyndning av døden."</p> <p>etter linje 931</p>		
126	vedtatt	Lillestrøm Venstre		931	931	tillegg	Å ha frihet til å bestemme over eget liv, innebærer også å få bestemme over egen død. Venstre vil utrede aktiv dødshjelp og assistert selvmord for grupper med varig og uheldelig sykdom.	Prinsipielt liberalt standpunkt om selvebestemmelse i eget liv		
127	avslått/opprettholdt	Erik Iversen	34	1001	1003	endring	Vi vil stramme inn på hvor lenge man kan være midlertidig ansatt. For mange kan en midlertidig stilling være et springbrett videre, mens andre kan oppleve å gå ufrivillig lenge uten å få fast jobb. Vi vil derfor at alle som har hatt en midlertidig stilling i to år skal ha rett på fast stilling.	Det er viktig å stramme inn på hvor lenge en person kan være midlertidig ansatt, men dette bør gjelde både for de som jobber i staten og i andre deler av arbeidslivet.	Vi vil stramme inn på hvor lenge man kan være midlertidig ansatt i staten. Staten er mer stabil enn privat sektor, men også her er det en utfordring at altfor mange går ufrivillig lenge i midlertidige stillinger	
128	vedtatt	Bærum Venstre	32	1006	1006	tillegg	Vi ønsker å se på ulike løsninger for borgerlønn eller minstelønn, for å få et enklere regelverk og mindre byråkrati. Framtiden arbeidsmarkedet krever helt nye løsninger, og debatten om ulike muligheter må begynne allerede i dag.			
129	vedtatt	Erik Iversen	35	1049	1049	tillegg	Arbeidsavklaringspenger (AAP) er en midlertidig velferdsytelse til de som har behov for tiltak fra Nav til å skaffe eller beholde arbeid. I dag er det likevel ingen garanti for at de som trenger det, blir ferdig utredet innen fristene som er satt. Det er den enkelte som bærer den økonomiske risikoen hvis stønadsperioden går ut uten at det er avklart om og hvor mye han eller hun kan arbeide, samtidig som han eller hun da ikke har rett på andre ytelser fra Nav. Vi vil se på rammene og tidsfristene i ordningen på nytt slik at flere kan nå målet om å komme i jobb, men unngå at flere faller ut og får det dårligere.			
130	vedtatt	Erik Iversen	35	1049	1051	endring	Vi vil redusere antall unge som mottar arbeidsavklaringspenger. De fleste unge som mottar arbeidsavklaringspenger har ulike grader av psykiske lidelser. Vi vil derfor styrke det psykiske helsebudet, slik at oppfølgingen de får kan bli bedre. Vi vil også gi unge som mottar arbeidsavklaringspenger lettere og bedre oppfølging for å raskt komme tilbake til arbeidslivet. Tiltakene og oppfølgingen må være tilpasset den enkeltes utgangspunkt og forutsetninger.	De fleste unge AAP-mottakere har ulike former for psykiske lidelser (18449 av 26137 i desember 2020, ifølge Navs egne tall). De trenger tett og god oppfølging, men de trenger også bedre hjelp enn i dag (ref. også kapittelet om psykisk helse).	Vi vil redusere antall unge som mottar arbeidsavklaringspenger. Vi vil heller prioritere, intensivere og få flere arbeidsrettede tiltak i NAV for denne gruppen. De skal få lettere og bedre oppfølging for å komme seg raskt tilbake til arbeidslivet.	
131	vedtatt	Erik Iversen	36	1082	1082	tillegg	Også de som tjener lite bør få mulighet til å tjene opp pensjonsrettigheter. Vi vil derfor jobbe for at alle tjener pensjon fra første krone.			
132	vedtatt	Solveig Schytz		1090	1090	endring	Kultur, idrett og fysisk aktivitet skal være for alle.		Kultur og idrett skal være for alle	

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
133	vedtatt	Solveig Schyzt		1125	1126	endring	: Idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet gir frihet, tilhørighet og bedre folkehelse. Vi vil at alle skal få muligheten til å drive med den aktiviteten de brenner for.		Idrett og fysisk aktivitet gir frihet, tilhørighet og bedre folkehelse. Vi vil at alle skal få muligheten til å drive med den idretten de brenner for.	
134	vedtatt	Solveig Schyzt		1130	1130	tillegg	og vi vil Gjennomgå og bedre støtteordningene til friluftslivets organisasjoner.			
135	vedtatt	Lars Peter Østrem	38	1134	1134	endring	Vi vil derfor tilby e-sport som eget valgfag på ungdom og videregående skole.	Det er både videregående og ungdomskoler som har forsøksordninger på dette nå. Viktig å presisere.	Vi vil derfor tilby e-sport som eget valgfag.	
136	avslått/oppretholdt	Lars Peter Østrem	38	1137	1137	tillegg	For å bidra med kompetanse innen spillutvikling, gaming og e-sport ønsker vi å opprette regionale dataspillinstitutt.	Det mangler kompetanse, både innen spillutvikling, gaming og E-sport. Ved å satse på regionale senetere, kan man jobbe systematisk for at Norge kan bli et kraft senter for satsning på dette.		
138	vedtatt	Solveig Schyzt og Lillestrøm Venstre		1196	1196	endring	Vi vil gi alle, et godt skole- og fritidstilbud.	"Alle" er alle. Dette virker mot sin hensikt. Stryk derfor "også minoriteter".	Vi vil gi alle, også minoriteter, et godt skole- og fritidstilbud.	
139	vedtatt	Arjo	40	1197	1199	strykning	Skolen er den viktigste integreringsarenaen vi har. Derfor må elever som ikke kan norsk, få tilbud om tolk når de begynner i en vanlig skoleklasse. Vi vil gi dem dette tilbudet mens de lærer seg norsk.	NEI - elever trenger å snakke norsk!!! Nettopp fordi skolen er den viktigste integreringsarenaen vi har. Fremmedspråklige bør kunne møte sine nye venner fri for alt mulig diagnostisering. Å være innvandrere er ikke en sykdom. Forslaget er ikke bærekraftig og har lite nytte. Fremmedspråklige er ikke ofre men bør tas med - ikke settes i bås med misforstått snillisme"	Skolen er den viktigste integreringsarenaen vi har. Derfor må elever som ikke kan norsk, få tilbud om tolk når de begynner i en vanlig skoleklasse. Vi vil gi dem dette tilbudet mens de lærer seg norsk.	
140	vedtatt	Arjo	40	1200	1201	strykning	Det er avgjørende at alle barn får tatt del i undervisning og lek på likt grunnlag. Vi vil derfor ikke la foreldre frata barna friheten til å delta på skoleaktiviteter basert på religiøs overbevisning.	Ikke mulig, og er grunnleggende iliberal inngripen i familieleiv. Norsk barnevern har dårlig rykte allerede. Hvem vokter voktere?	Det er avgjørende at alle barn får tatt del i undervisning og lek på likt grunnlag. Vi vil derfor ikke la foreldre frata barna friheten til å delta på skoleaktiviteter basert på religiøs overbevisning.	
141	avslått	Ole Andreas Sørli-Sidsele	41	1237		tillegg	Foran "funksjonsvariasjoner": normbrytende	Alle mennesker har funksjonsvariasjoner. Det er mennesker med funksjonsvariasjoner som bryter med det normative som avsnittet handler om.		
142	avslått	Ole Andreas Sørli-Sidsele	41	1248		tillegg	Foran "funksjonsvariasjoner": normbrytende	Alle mennesker har funksjonsvariasjoner. Det er mennesker med funksjonsvariasjoner som bryter med det normative som avsnittet handler om.		
143	vedtatt	Ole Andreas Sørli-Sidsele	41	1258		endring	homofile byttes ut med "LHBTIQ-personer"	Bifile, transpersoner, ikke-binære mm opplever diskriminering og stigmatisering på lik linje (eller mer) med homofile.		
144	avslått	Arjo	42	1272		tillegg	Det skal være forbudt med rasistiske ytringer.	rasisme må bekjempes ikke møtes med forståelse tilføyes etter 1272		
145	avslått	Annemarie Abeler	44	1330	1331	strykning	Forslaget er å stryke	At lover og regler skal ivareta rettigheter er en selvfølge og dermed overflødig, og man kommer inn på overvåkning flere ganger senere i kapitlet. I 1363-1364 sier vi at vi er mot all slags overvåkning, da er overvåkning fra det offentlige dekket.	For oss er det avgjørende at lover og regler ivaretar innbyggernes rettigheter, og at det offentlige ikke selv samler inn og lagrer slike data utover det som er strengt nødvendig	
146	avslått	Annemarie Abeler	44	1335	1337	endring	Alle har rett til trygge, digitale rom hvor de har råderett over sine egne personlige opplysninger. Vi vil jobbe for å opprette digitale møteplasser med åpne kildedokumenter hvor offentlige og private aktører kan etablere seg. Slik kan vi skape trygge rammer for de som er sårbare i den digitale sfæren, som for eksempel barn og eldre.	Kapitlet om digitalisering er fullt av visjoner, men har få konkrete virkemidler. Flere andre kapitler er detaljerte på planene, så tiltakene når det gjelder digitalisering kan også være det.	Alle har rett til et privatliv, også på sosiale medier. Barn er særlig utsatt for personvernbrudd. Det er de voksnes ansvar å ta hensyn til og sikre barns personvern. Vern av barns digitale privatliv må styrkes.	
147	avslått	Lars Peter Østrem	38	1336	1337	endring	Vi vil endre denne regelen slik at de defineres som idrettsutøvere med rett til visum samtidig som vi vil legge tilrette for større internasjonale e-sport arrangementer i Norge.		Alle har rett til et privatliv, også på sosiale medier. Barn er særlig utsatt for personvernbrudd. Det er de voksnes ansvar å ta hensyn til og sikre barns personvern. Vern av barns digitale privatliv må styrkes.	
148	vedtatt	Annemarie Abeler, medlem i Asker Venstre	44	1354	1355	strykning	Stryking	Usikkert hva som menes her, burde vært mer konkretisert eller strøket.	Vi vil ta i bruk teknologi som gjør det trygt og etterprøvbart å lagre informasjon slik at det fremgår hvem som har redigert denne informasjonen og når	
149	avslått/oppretholdt	Annemarie Abeler	45	1362	1363	tillegg	Et mindretall i befolkningen kjenner fremdeles på et digitalt utenforskap. Derfor må vi utvikle tjenester som for eksempel en digital hjemmehjelp for å sikre at alle blir inkludert i det digitale fellesskapet.			
150	vedtatt	Arjo	41	1372	1374	endring	Vi er imot lengre lagring av IP-adresser. Vi vil kjempe for at den allerede vedtatte lagringen blir mindre inngripende i folks privatliv.	vi er i mot - det bør vi si i klartest	Vi vil unngå lagring av IP-adresser og andre typer digitale masseovervåkinger, der nytteverdien ikke rettferdiggjør inngrep i folks privatliv. Dette gjelder både nasjonalt og på tvers av landegrensene.	
151	avslått	Arjo	41	1375	1378	strykning		Dette er et strålende eksempel på naturlig, markedsstyrt innovasjon - cash er døende - Venstre bør ikke fremstå som forsvarer av gårdsdagens betalingsteknologi	Bruken av kontanter som en av de få anonyme betalingsmåtene er under sterkt press. Vi vil arbeide for å få på plass gode anonyme digitale betalingsløsninger som er universelt tilgjengelig, men inntil slike løsninger er på plass må vi fortsatt sikre muligheten til betaling med kontanter.	
152	avslått/oppretholdt	Annemarie Abeler	45	1379	1382	endring	Vi vil jobbe for å etablere en egen skytjeneste for offentlig sektor i stedet for å være avhengig av utenlandske skyleverandører. Dette er i tråd med Nasjonal sikkerhetsmyndighets anbefalinger. EOS-utvalget, som kontrollerer tjenestene som ivaretar etterretning, overvåkning og sikkerhet på vegne av Stortinget, må få tilstrekkelige ressurser til å følge med i den teknologiske utviklingen.		Offentlig virksomhet må sikre sine ulike data og registre som de har rett til å samle inn om befolkningen, på en bedre måte enn i dag. Kravene til sikkerhet må økes. EOS-utvalget, som kontrollerer tjenestene som ivaretar etterretning, overvåkning og sikkerhet på vegne av Stortinget, må få tilstrekkelige ressurser til å følge med i den teknologiske utviklingen	

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
153	vedtatt	Arjo	46	1386	1387	strykning		dette er en upresis påstand og misforståelse av hva oljefondet er og hvordan verdien forvaltes	Framover vil vi i mindre grad kunne lene oss på inntekter fra Oljefondet. Fondets verdi vil trolig flate ut.	
154	vedtatt	Arjo	46	1393		endring	Derfor må vi bruke ressursene våre på en mer fornuftig og ansvarlig måte enn i dag.	dette handler ikke bare om penger (en fornybar vare) men om ekte ressurser, tid, mennesker og kapital	Derfor må vi bruke pengene våre på en mer fornuftig og ansvarlig måte enn i dag.	
155	vedtatt	Arjo	46	1394	1395	endring	Statens utgifter bør ikke vokse raskere enn resten av fastlandsøkonomien.	bør er mer presis enn kan - klart staten kan ha enda større andel av økonomien enn privat sektor - men vi mener det ikke bør være slik - både ut i fra plitisk syn men også fordi vi ikke ønsker for mye inflasjon	Statens utgifter kan ikke vokse raskere enn resten av fastlandsøkonomien.	
156	vedtatt	Lillestrøm Venstre		1395	1395	tillegg	Et bærekraftig velferdssamfunn krever en moderne og nyskapende offentlig sektor. Vi må gjøre mer for mindre. Komplekse utfordringer krever økt samhandling på tvers av sektorer og samfunnsområder. Venstre vil ta hele samfunnsveven i bruk, både offentlig sektor, frivillig sektor og privat sektor. Endringstakten i måter å løse oppgaver på, på grunn av den raske teknologiske utviklingen, er sterkt økende. Nye tider krever nye løsninger. Venstre vil stimulere mange små innovasjoner og forbedringer, heller enn store reformer, for å fornye og utvikle offentlig sektor. Det er et stort behov for å øke digitaliseringstakten i offentlig sektor og å bruke data for å forbedre offentlige tjenester. Maskinlæring, kunstig intelligens, tingenes internett etc, må innenfor god personvernåter, benyttes i betydelig grad for å forbedre og effektivisere offentlige tjenester og for å få til økt samhandling.	Det anses som nøkkelen til en bærekraftig fremtid at vi evner å gjøre en omstilling, særlig i offentlig sektor.		
157	vedtatt	Arjo	46	1407	1410	strykning		en slik rigid underbruk av 'oljepenger' kan føre til deflasjon i norsk økonomi oljefondet vokste med mer enn 10 % i corona 2020 norsk politikk er besatt av størrelse på fondet som et eget mål	I dag har vi en regel som sier at vi maksimalt kan bruke tre prosent av overskuddet fra Olje- fondet i hvert års budsjett. Det er viktig at vi holder tilbake pengebruken i gode tider, slik at vi kan gjøre nødvendige investeringer under en krise. Vi vil derfor redusere handlingsregelen fra 3 til 2,5 prosent av verdien av fondet ved utgangen av kalenderåret.	
158	vedtatt	Lillestrøm Venstre		1411	1412	endring	Vi vil bedre styringen av store statlige byggeprosjekter i hele landet og legge betydelig vekt på samfunnsmessig nytte av tiltakene.	Merkelig å referere kun til 2 prosjekter i Oslo og omegn	Vi vil redusere og nedskalere store statlige byggeprosjekter i hovedstadsregionen, for eksempel regjeringskvartalet og Oslo Universitetssykehus.	
159	vedtatt	Fredrikstad Venstre	47	1426		tillegg	Tomtefesteloven må revideres. Den må endres slik at både bortfester og tomtefesters rettigheter kan behandles mer likeverdig enn i dag.			
160	vedtatt	Arjo	48	1427	1444	endring	Autoritære regimer, illiberale og anti-demokratiske bevegelser er en trussel mot menneskenes frihet og verdighet. Kampen mot alle former for diktatur og autoritær ensretting er en fundamental, liberal oppgave. Denne kampen kan aldri vinnes om den føres i strid med liberale prinsipper eller folkeretten. Venstre vil ha en verden som innfrir FN's bærekraftsmål. Dette krever forpliktende, global politikk for bedre handelsavtaler og bedre bistand. Det er nødvendig med sterkere politisk styring på globalt nivå. FN og internasjonale institusjoner må gis den legitimitet og styrke som er nødvendig for dette formålet. Venstre vil styrke den globale kampen for demokrati, uavhengige domstoler, fri og uavhengig forskning og kritisk journalistikk. Denne kampen må føres gjennom dialog, respekt for forskjeller, og politisk og økonomisk støtte til liberale krefter. Arbeidet for liberale og demokratiske prinsipper må føres gjennom multilaterale institusjoner med demokratisk legitimitet.	vi må bruke prinsippprogram som førende for politikken, teksten blir mer konsis. I tillegg blir innledningen mindre preget av nåtidens situasjon som er i kontinuerlig endring.	I dag er den frie verdensordenen truet. Globale markeder og teknologutvikling forandrer vår verden fra dag til dag. Det skaper nye vinnere og tapere. Klimaendringer fører allerede til flere internasjonale naturkatastrofer. Utfordringene er for store til at vi kan løse dem nasjonalt. De gamle internasjonale organisasjonene er ikke strukturert for å håndtere en hverdag med nye stormakter, mektige internasjonale selskaper og et mangfoldig trusselbilde. Markeder lukkes, og internasjonale institusjoner svekkes. Autoritære ledere i Kina og Russland misbruker systemet for egen vinning, og det står dårlig til med internasjonale avtaler. Russlands annektering av Krim-halvøya var startskuddet for en endret sikkerhetsoppfatning i Norge. Det gir nye sikkerhetsutfordringer Norge må møte. Internasjonalt samarbeid Venstre er partiet for internasjonalt samarbeid og kampen for menneskerettigheter og frihet. Vi mener det krever en sterk regelbasert verdensorden med internasjonale institusjoner som kan håndtere utfordringene i en globalisert tidsalder. Frihet, demokrati, rettsstat og en sosial markedsøkonomi er den sikreste veien mot internasjonal fred og sikkerhet. Vår internasjonale politikk skal henge sammen med alle andre politikfelt, og målet skal være å fremme menneskerettigheter globalt. Menneskerettighetene er universelle. Vi vil kjempe for menneskerettighetene internasjonalt og gjøre det vi kan for at flere skal kunne leve liv i frihet.	

Viken Venstres endringsforslag til 2. utkastet til stortingsvalgprogram, 2021										
#	innstilling	forslags stiller	side	linje start	linje slutt	type forslag	forslag	begrunnelse	original tekst	Kommentar
161	vedtatt	Ås Venstre	48	1448		tillegg	Vi vil at norsk bistand også skal omfatte opplæring i menneskerettigheter, spesielt rettet inn mot kvinner og barn.	Det er gjennomført slike prosjekter i afrikanske land, med norsk deltakelse. Særlig viktig i kulturer som opprettholder tradisjonell praksis, i konflikt med nasjonal lov og internasjonal rett.		
162	vedtatt	Arjo	48	1458		tillegg	Hvis EU innfører en slik sanksjonsmekanisme ønsker vi at Norge deltar.	presisering		
163	avslått	Arjo	48	1473	1474	strykning		unødig og virker som repetisjon. EØS samarbeidet (bl.a.) sikrer nettopp disse rettighetene	Verden blir et bedre sted gjennom internasjonalt samarbeid. Vi skal bidra til et regelstyrt internasjonalt samfunn der mennesker skal kunne handle og reise så fritt som mulig.	
164	vedtatt	Olav Fjeld Kraugerud	49	1498		tillegg	og fortsetter regnskogsatsingen.	Vi hadde regnskog med i forrige program. Det er så stort at vi ikke må la det passere i stillhet denne gang.		
165	vedtatt	Arjo	48	1543	1547	endring	Vi vil at Norge blir medlem av EU. Vi ønsker at Nordmenn deltar i de demokratiske institusjonene i EU gjennom et EU-medlemskap. Et medlemskap forutsettes gode løsninger for fiskeri og landbruk og en separat vurdering av eventuell inntreden i eurosonen. Medlemskapet må avgjøres etter folkeavstemning. Uavhengig av Norges medlemskap vil vi at Norge skal samarbeide nært med sine europeiske partnere i viktige internasjonale spørsmål. EØS-avtalen er livsviktig for norsk næringsliv, og vi vil jobbe for å opprettholde og styrke avtalen.	mer presis og offensiv - tøff, tydelig og troverdig	Vi ønsker at Norge på sikt skal bli medlem av EU. Forutsetningen er at vi finner gode løsninger for fiskeri og landbruk og at medlemskap i eurosonen avgjøres i en egen prosess. Vi mener at et medlemskap må avgjøres etter folkeavstemning. Så lenge Norge ikke er medlem av EU er EØS-avtalen livsviktig for norsk næringsliv, og vi vil jobbe for å opprettholde og styrke avtalen.	
166	vedtatt	Arjo	48	1554	1555	endring	Vi vil at Norge skal ta del i EUs forsvarsfond, som utløser mer penger til felles prosjekter i forsvarsindustrien. Vi mener at Norge bør jobbe nærmere sammen med EU for å forsterke forsvarssamarbeidet. En mer usikker globalisert verden gjør at vi må finne sammen med våre naboer.	mer tydelig	En mer usikker globalisert verden gjør at vi må finne sammen med våre naboer. Vi mener at Norge bør jobbe nærmere sammen med EU for å forsterke det forsvarsindustrielle samarbeidet.	